

JONAVOS VAIKŲ LOPŠELIO – DARŽELIO „SAULUTĖ“
UGDYMO NE DARŽELIO APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Siekiant bendrojoje priešmokyklinio ugdymo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ ir ikimokyklinio ugdymo programoje (toliau abi – Programos), patvirtintoje Jonavos vaikų lopšelio-darželio „Saulutė“ (toliau darželis) direktoriaus, nustatytų tikslų, vaikų ugdymosi procesas turi būti organizuojamas ne tik darželyje ir jo aplinkoje, bet ir ne darželio aplinkose, organizuojant išvykas į muziejų, teatrą, galeriją, parką, stadioną, STEAM atviros prieigos centrus ar kitas ugdymuisi aktualias aplinkas.

2. Darželis, ugdymo procesą organizuodamas ne darželio aplinkoje, priima ir derina sprendimus dėl organizavimo laiko, vietos, formos, turinio atitikties Programai, darželio, grupės veiklos planams bei saugumo reikalavimams. Ugdymo procese skiriamos prasmingos užduotys, vertinama ugdymosi pažanga.

3. Ugdymo ne darželio aplinkoje organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) numato ugdymo ne darželio aplinkoje tikslus, formas, trukmę ir reikalavimus vaikų saugumui bei prasmingam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti.

II SKYRIUS
UGDYMO NE DARŽELIO APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

4. Atsižvelgiant į Programos ugdymosi turinį, darželio, grupės veiklos planą, ugdymo procesas ne darželio aplinkoje gali būti organizuojamas vykdam:

4.1. išvykas, t. y. išvykimus iš darželio ugdymosi tikslais: į muziejus, STEAM centrus, parkus, sporto aikštynus, baseinus ar kitus objektus, erdves, kuriose organizuojamas ugdymo procesas;

4.2. pažintines veiklas, skirtas vaikų tautiniam, pilietiniam ir kultūriniam ugdymui skatinti.

5. Pažintinės veiklos organizavimo formos:

5.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurią vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

5.2. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

5.3. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

5.4. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

5.7. kitos darželyje vykdomos pažintinės veiklos formos.

6. Ugdymo proceso ne darželio aplinkoje trukmė gali būti:

6.1. trumpalaikė (nuo 1 iki 2 valandų);

6.2. ilgalaikė (trukmė ilgesnė nei 2 val., arba iki nustatytos grupės darbo laiko pabaigos ir ilgiau).

7. Ugdymas ne darželio aplinkoje gali būti organizuojamas:

7.1. artimoje aplinkoje, netoli darželio esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;

7.2. savivaldybės teritorijoje;

7.3. kitos savivaldybės teritorijoje.

III SKYRIUS

UGDYMO NE DARŽELIO APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

8. Ugdymo ne darželio aplinkoje poreikį numato mokytojai, atsižvelgdami į Programoje, darželio, grupės veiklos plane numatytus tikslus. Poreikis organizuoti ugdymą ne darželio aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su darželio vadovu ar jo įgaliotu asmeniu. Planuojant organizuoti ugdymą ne darželio aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksniai:

8.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti Programoje, darželio, grupės veiklos plane numatytų tikslų, kokios veiklos bus atliekamos su vaikais ir kaip bus vertinama jų pažanga;

8.2. vaikų saugumo. Numatyti priemonės vaikų saugumui esant ne darželio aplinkoje užtikrinti;

8.3. įtraukimo. Siūlant veiklas atsižvelgti į vaikų ugdymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems vaikams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius vaikų įsitraukimo į veiklas būdus;

8.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar darželis gali juos skirti;

8.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

9. Siekiant, kad ugdymas ne darželio aplinkoje sukurtų prielaidas vaikams patirti gilesnę ugdymosi patirtį, rekomenduojama:

9.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

9.2. įtraukti vaikus į pasiruošimo procesą ir padėti vaikams suprasti kontekstą;

9.3. jeigu ugdymo proceso metu į ugdymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti ugdymuisi;

9.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias ugdymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti ugdantis grupėje;

9.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias ugdymosi priemones;

9.6. Išvykos metu organizuoti suplanuotas veiklas, kurios fiksuojamos trumpalaikiuose planuose;

9.7. reflektuoti Išvykoje patirtus įspūdžius su ugdytiniais, įgytas žinias pritaikyti tolimesniame ugdymosi procese. Refleksija fiksuojama trumpalaikiuose planuose, Išvykos įspūdžiais, procesu, rezultatais pasidalinama su tėvais mokytojų, vaikų ir tėvų pasirinkta forma.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

10. Organizuojant išvyką, vykimą į pažintines veiklas (toliau – Išvyka) ir siekiant užtikrinti vaikų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Išvykos vadovas privalo būti išklauses mokymus ir turėti turizmo vadovo pažymėjimą. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, padedantys Išvykos vadovui organizuoti Išvyką, prižiūrėti vaikus. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių vaikų ir specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) turinčių vaikų skaičiaus:

10.1. išvykoje vaikų grupę (iki 22 vaikų) lydi Išvykos vadovas ir vienas lydintis asmuo;

10.2. atsižvelgiant į SUP vaikų skaičių ar SUP vaikų elgesio keliamus iššūkius, numatomi papildomi lydintys asmenys.

11. Siekiant užtikrinti vaikų saugumą, organizuojant ugdymą ne darželio aplinkoje, nustatoma, kad:

- 11.1. darželio vadovas ar jo įgaliotas asmuo:
 - 11.1.1. skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne darželio aplinkoje organizavimą;
 - 12.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą/neteikia pritarimo planuojamai Išvykai;
 - 12.1.3. skiria ir tvirtina Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis;
 - 12.1.4. atsižvelgdamas į planuojamos veiklos specifiką, vaikų amžių ir jų SUP, gali nustatyti dalyvaujančiųjų išvykoje skaičių ir kitokių lydinčių asmenų skaičių;
- 12.2. Išvykos vadovas:
 - 12.2.1. kiekvienais mokslo metais surenka tėvų sutikimus dėl jų vaiko dalyvavimo Išvykoje;
 - 12.2.2. teikia prašymą dėl leidimo Išvykai organizuoti darželio direktoriui, nurodo Išvykos tikslą, uždavinius;
 - 12.2.3. priima vadybinius sprendimus, reikalingus ugdymuisi ne darželio aplinkoje įgyvendinti, numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti;
 - 12.2.4. suplanuoja Išvykos veiklas, informuoja apie Išvyką tėvus (globėjus, rūpintojus), aptaria būsimą Išvyką su ugdytiniais;
 - 12.2.5. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, jei tokių yra, numato lydinčių asmenų pareigas, priskiria lydintiems asmenims vaikus ar vaikų grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;
 - 12.2.6. užtikrina numatytą veiklą įgyvendinimą ir sąlygas numatytiems ugdymo tikslams pasiekti;
 - 12.2.7. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas, būtų laikomasi darželyje nustatytų procedūrų;
- 12.3. vaikų tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:
 - 12.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose mokslo metų veiklose už darželio ribų pateikimą grupės mokytojui. Sutikimas pateiktas pagal darželio parengtą formą; vaiko tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų Išvykoje. Vaikams, nedalyvaujantiems Išvykoje, vyksta ugdymo procesas darželio nustatyta ugdymo organizavimo forma;
 - 12.3.2. su Išvykai organizuoti susijusių papildomų išlaidų, jei tokių yra, apmokėjimu;
 - 12.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Išvykoms organizuoti ugdymo procese naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“. Darželis, įvertindamas planuojamos Išvykos veiklą tikslingumą, naudą ugdymosi kokybei, numato, kokia Išvykos išlaidų dalis bus apmokama iš darželio lėšų, o kuri dalis, prireikus, atitektų apmokėti tėvams.

14. Darželio vadovai su Išvykos vadovu aptaria organizuotos Išvykos tikslingumą Programos tikslams pasiekti, ugdymo kokybei užtikrinti, vaikų ugdymosi patirčiai praplėsti, šiame Apraše aptartų planavimo ir organizavimo veiksmų įgyvendinimą, saugumo reikalavimų laikymąsi ir kt., prireikus, numato būtinus vidaus dokumentų, susitarimų pokyčius, keičia šį Aprašą ar jį tikslina.

15. Darželio vadovai supažindina su šiuo Aprašu darželio mokytojus, padėjėjus - potencialius Išvykų vadovus ar lydinčius asmenis.
